

Materiał powstały w ramach projektu „Jakość kluczem do kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy” POWR.03.05.00-00-z069/17

Mediacje w praktyce pracy psychologa i pedagoga – sylabus

Sylabus (karta przedmiotu)¹ powstał na bazie udziału w szkoleniach z zakresu mediacji prowadzonych przez trenerów z Polskiego Centrum Mediacji. Szkolenia odbyły się kolejno w miesiącach wrzesień, październik, listopad 2019 r. i dotyczyły ogólnych zagadnień z zakresu prowadzenia mediacji, tematyki mediacji szkolnych oraz edukacji mediatorów rówieśniczych.

Niniejszy sylabus opracowano **w celu zwiększenia dostępności do wiedzy z zakresu cennej problematyki mediacji dla nauczycieli akademickich oraz studentów Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku**. Sama konstrukcja techniczna sylabusa oparta jest na wzorze obowiązującym na Wydziale Nauk Humanistycznych i Informatyki, jednak z pewnymi modyfikacjami, uwzględniając sposób realizacji zajęć z mediacji.

W zajęciach mogą uczestniczyć studenci kierunków Pedagogika, Pedagogika specjalna, Praca socjalna, Bezpieczeństwo wewnętrzne, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (adekwatnie do kierunku – studia pierwszego i drugiego studia lub studia jednolite magisterskie). W związku z tym, iż na każdym z powyższych kierunków obowiązują inne efekty uczenia się, zaproponowano w miejsce efektów uczenia się – efekty uczestnictwa w zajęciach. Prowadzący zajęcia na danym kierunku studiów, będą mogli je podporządkować pod konkretne efekty uczenia się. W treściach programowych uwzględniono zagadnienia podstawowe związane z organizowaniem i prowadzeniem mediacji oraz skupiono się na mediacjach w środowisku szkolnym. Zajęcia należy prowadzić przede wszystkim w oparciu o metody aktywizujące. Z kolei literaturę podzielono na podstawową oraz uzupełniającą, wskazując jako ważne źródło aktualnych informacji, stronę internetową Polskiego Centrum Mediacji (mediator.org.pl).

W założeniu sylabus można zrealizować w ramach przedmiotów ujętych w programie studiów na danym kierunku albo w formie dodatkowych spotkań ze studentami (np. podczas spotkań Kół Naukowych). Nauczyciel akademicki może także wybrać niektóre treści czy literaturę, aby wykorzystał je w trakcie prowadzonego przez siebie przedmiotu.

Nie ulega wątpliwości, iż propagowanie wiedzy z zakresu mediacji może przyczynić się do większej efektywności komunikacji interpersonalnej, co nauczyciele akademicki i studenci mogą wykorzystywać podczas różnych sytuacji w życiu osobistym, zawodowym czy na gruncie akademickim.

Dr Beata Płaczkiewicz

¹ Karta przedmiotu to określenie synonimiczne wobec sylabusa.

Materiał powstały w ramach projektu „Jakość kluczem do kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy” POWR.03.05.00-00-z069/17

KARTA ZAJĘĆ								
Nazwa zajęć	w języku polskim		Mediacje w praktyce pracy psychologa i pedagoga					
	w języku angielskim		Mediations in psychological and pedagogical practice					
USYTUOWANIE ZAJĘĆ W SYSTEMIE STUDIÓW								
Kierunek studiów	Pedagogika, Pedagogika specjalna, Praca socjalna, Bezpieczeństwo wewnętrzne, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna							
Forma studiów	Studia stacjonarne							
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, studia jednolite magisterskie (adekwatnie do kierunku studiów)							
Profil studiów	Praktyczny							
Specjalność	Adekwatnie do kierunku studiów							
Jednostka prowadząca zajęcia	Wydział Nauk Humanistycznych i Informatyki Wydział Nauk Społecznych							
Osoba odpowiedzialna za zajęcia- koordynator zajęć	Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na poszczególnych kierunkach							
Termin i miejsce odbywania zajęć	Forma zajęć		Miejsce realizacji			Termin realizacji		
	Ćwiczenia		Zajęcia realizowane w pomieszczeniu dydaktycznym Wydziału Nauk Humanistycznych i Informatyki oraz Wydziału Nauk Społecznych Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku			Semestr zimowy/ letni		
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ZAJĘĆ								
Język wykładowy	Język polski							
Semestry, na których realizowane są zajęcia	Adekwatnie do programu studiów i potrzeb studentów							
Wymagania wstępne	Motywacja do zdobywania wiedzy i umiejętności; przydatne ukończenie zajęć z zakresu komunikacji interpersonalnej							
FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ								
Formy zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Lektorat	Konwersatorium	Seminarium	ZP	PZ	Samokształcenie-ZBUN
Liczba godzin		20						
Sposób realizacji zajęć	Zajęcia realizowane w pomieszczeniu dydaktycznym dla grupy ćwiczeniowej; możliwość prowadzenia zajęć w blokach tematycznych, maksymalnie							

Materiał powstały w ramach projektu „Jakość kluczem do kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy” POWR.03.05.00-00-z069/17

		4-godzinnych
Sposób zaliczenia zajęć		Test sprawdzający na zakończenie zajęć
Metody dydaktyczne		- praca z tekstem - burza mózgów - dzielenie się doświadczeniami - dyskusja - studium przypadku
Zajęcia powiązane		Psychologia, Pedagogika, Komunikacja interpersonalna, Sposoby komunikacji interpersonalnej i współpracy
Wykaz literatury	Podstawowa	<p>Materiały i informacje dostępne na stronie Polskiego Centrum Mediacji: mediator.org.pl</p> <p>Deutsch, M., Coleman, P.T. (2005). <i>Rozwiązywanie konfliktów</i>. Kraków: Wydawnictwo UJ.</p> <p>Duda, A.K., Skrzypek, W., Mróz, A., Koperna, P., Sobieszcańska, K., Zawisza-Wilk, E. (2019). <i>Mediacje rówieśnicze w praktyce szkolnej: implikacje i rekomendacje</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.</p> <p>Gmurzyńska, E., Morek, R. (red.). (2018). <i>Mediacje. Teoria i praktyka</i>. Warszawa: Wolters Kluwer.</p> <p>Lewicka, A. (red.). (2008). <i>Profesjonalny mediator. Zostań nim. Poradnik metodyczny</i>. Lublin: Wydawnictwo UMCS.</p> <p>Lieberman, D.J. (2004). <i>Sztuka rozwiązywania konfliktów: jak porozumieć się w każdej sytuacji</i>. Gdańsk: GWP.</p> <p>Moore, Ch.W. (2016). <i>Mediacje. Praktyczne strategie rozwiązywania konfliktów</i>. Warszawa: Wolters Kluwer.</p> <p>Zienkiewicz, A. (2007). <i>Studium mediacji. Od teorii ku praktyce</i>. Warszawa: Difin.</p>

Materiał powstały w ramach projektu „Jakość kluczem do kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy” POWR.03.05.00-00-z069/17

Uzupełniająca	<p>Bobrowicz, M. (2008). <i>Mediacja. Jestem za</i>. Warszawa: Wolters Kluwer.</p> <p>Chełpa, S., Witkowski, T. (2015). <i>Psychologia konfliktów</i>. Wrocław: Wydawnictwo Bez Maski.</p> <p>Duda, A.K. (2019). <i>Materiały dla uczniów – kandydatów na mediatorów rówieśniczych</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.</p> <p>Stewart, J. (red.). (2020). <i>Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.</p>	
CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Cele zajęć (ogólne, szczegółowe)		
<p>Studenci uczestniczący w zajęciach poznają podstawowe zagadnienia związane z procesem mediacji, w tym mediacjami prowadzonymi w środowisku szkolnym</p> <ul style="list-style-type: none"> Przyswojenie podstawowych wiadomości teoretycznych z zakresu mediacji, w tym mediacji prowadzonych w środowisku szkolnym, m.in. pojęcie mediacji, zasady mediacji, rola i zadania mediatora, etapy mediacji Kształcenie umiejętności wykorzystywania podstawowych wiadomości z zakresu prowadzenia mediacji, w tym mediacji w środowisku szkolnym jako sposobu porozumiewania się stron będących w konflikcie Rozwijanie świadomości w zakresie własnej wiedzy i umiejętności profesjonalnych oraz możliwości i ograniczeń w tym zakresie 		
Treści programowe		
Temat	Liczba godzin	Suma liczby godzin
1. Definicja i zasady mediacji (dobrowolność, poufność, bezstronność, neutralność, akceptowalność, profesjonalizm, bezinteresowność, szacunek)	3	3
2. Rola i zadania mediatora. Kodeks Etyki Mediatora	2	5
3. Konflikty – pojęcie, cykl konfliktu, koło konfliktu, radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych. Pozytywne strony konfliktów	2	7
4. Etapy procesu mediacji	2	9
5. Korzyści wynikające z mediacji	1	10
6. Mediacje w środowisku szkolnym – zastosowania	1	11
7. Konflikty w środowisku szkolnym	2	13
8. Techniki skutecznej komunikacji interpersonalnej stosowane w mediacjach szkolnych (m.in. parafraza, dowartościowanie, odzwierciedlanie uczuć)	3	16

Materiał powstały w ramach projektu „Jakość kluczem do kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy” **POWR.03.05.00-00-z069/17**

9. Przebieg mediacji szkolnych. Szkolny Klub Mediatora	2	18
10. Uwarunkowania skuteczności mediacji szkolnych	1	19
11. Korzyści wynikające ze stosowania mediacji w szkole	1	20
Efekty uczestnictwa w zajęciach		
Student, który uzyskał zaliczenie zajęć:		
W zakresie WIEDZY		
Ma podstawową wiedzę na temat procesu mediacji, obejmującą znajomość zasad mediacji, roli i zadań mediatora, etapów mediacji		
Rozumie, co stanowi istotę konfliktów interpersonalnych, w tym konfliktów w środowisku szkolnym		
Ma pogłębioną wiedzę na temat procesów komunikowania interpersonalnego oraz uwarunkowań skutecznego porozumiewania się, w tym technik efektywnej komunikacji interpersonalnej		
Zna środowiska i sytuacje, w których mediacja znajduje zastosowanie		
Ma podstawową wiedzę na temat uczestników procesu mediacji		
Zna specyfikę mediacji w środowisku szkolnym oraz uwarunkowania jej skuteczności		
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI		
Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu mediacji w celach praktycznych		
Potrafi przedstawić podstawowe zasady mediacji i wygłosić monolog mediatora		
Potrafi posługiwać się zasadami etycznymi w działaniach mediacyjnych		
Potrafi obserwować, analizować i interpretować procesy zachodzące podczas mediacji		
Potrafi nawiązać i podtrzymać interakcje komunikacyjne, posługuje się językiem specjalistycznym z zakresu mediacji		
Potrafi posługiwać się technikami skutecznej komunikacji interpersonalnej adekwatnie do potrzeb danej sytuacji		
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH		
Ma świadomość poziomu własnej wiedzy i umiejętności z zakresu mediacji, własnych możliwości i ograniczeń w tym zakresie		
Ma przekonanie o sensie i potrzebie podejmowania działań mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych		

Materiał powstały w ramach projektu „Jakość kluczem do kształcenia na potrzeby regionalnego rynku pracy” **POWR.03.05.00-00-z069/17**

Ma świadomość potrzeby podejmowania zindywidualizowanych działań mediacyjnych adekwatnie do sytuacji i potrzeb uczestników mediacji				
Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru działań mediacyjnych				
Wykazuje odpowiedzialność w realizowanych zadaniach zawodowych				
Kryteria oceny osiągniętych efektów uczestnictwa w zajęciach (informacja zwrotna dla studenta)				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Uzyskanie od 51% - 65% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.	Uzyskanie od 66% - 75% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.	Uzyskanie od 76% - 85% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.	Uzyskanie od 86% - 95% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.	Uzyskanie od 96% - 100% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania.
Metody weryfikacji efektów uczestnictwa w zajęciach: test sprawdzający na zakończenie zajęć				